

CASP2021

Koordinuotos gaminių
saugos veiklos

Rizikos vertinimas
ir valdymas

Galutinė
ataskaita

Turinys

Turinys	2
Santrumpų sąrašas	2
Santrauka	3
1 dalis	
1. Veiklos apžvalga	4
1.1 Įvadas ir tikslai	4
1.2 Dalyvaujančių RPI apžvalga	5
2. Pagrindinė veikla ir rezultatai	6
2.1 Veiklos apimtis	6
2.2 Darbo metodas	7
2.2.1 Rizikos vertinimo atvejų tyrimų rinkinio ir gairių parengimas	8
2.2.2 Rizikos valdymo gairių rengimas	10
3. Išvados ir rekomendacijos	11
3.1 Bendros išvados	11
3.2 Įgyta patirtis	11
3.3 Rekomendacijos	12
2 dalis	
1. Kas yra CASP?	13
Vaidmenys ir atsakomybė	13
2. HV darbo planas	14
3. HV metodo apžvalga	15

Santrumpų sąrašas

SANTRUMPA	APRAŠYMAS
CASP	Koordinuotos gaminių saugos veiklos (angl. Coordinated Activity on the Safety of Products)
DBGS	Direktyva dėl bendros gaminių saugos (Direktyva 2001/95/EB)
EEE	Europos ekonominė erdvė
EISMA	Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
EVV	Ekonominės veiklos vykdytojas
HV	Horizontalioji veikla
ICSMS	Europos rinkos priežiūros informacinė ir ryšių sistema
ĮS	Įvadinis susitikimas
RAPEX gairės	Komisijos sprendimas (ES) 2019/417
RPI	Rinkos priežiūros institucija
RV	Rizikos vertinimas
RVG priemonė	Rizikos vertinimo gairės
Safety Gate	Skubių pranešimų apie pavojingus ne maisto produktus sistema
TS	Tarpinis susitikimas
VN	Valstybė (-ės) narė (-ės)

Santrauka

Tikslai

Koordinuotų gaminių saugos veiklų (angl. Coordinated Activities on the Safety of Products, toliau – CASP) projektai suteikia visoms Europos Sąjungos (toliau – ES) ir (arba) Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) galimybę bendradarbiauti didinant Europos bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

„CASP 2021“ rizikos vertinimo ir valdymo (toliau – RVV) horizontaliojoje veikloje (toliau – HV) pagrindinis dėmesys buvo skiriamas, kaip keičiantis nuomonėmis ir geriausia patirtimi padidinti ne maisto produktų rizikos vertinimo (toliau – RV) ir rizikos valdymo nuoseklumą visose ES / EEE RPI. Tuo tikslu buvo remtasi ankstesnėmis CASP veiklomis, kuriomis buvo siekiama suderinti RVV metodus, pateikiant gaires dėl susižalojimo scenarijų, tikimybių įvertinimo ir rizikos valdymo strategijų.¹

2021 m. RVV HV buvo nustatyti šie tikslai:

- nustatyti riziką ir sritis, kurias RPI sunku įvertinti ir valdyti;
- per praktinius atvejų sprendimo seminarus dalytis strategijomis ir priemonėmis šiems iššūkiams įveikti;
- aptarti sudėtingus atvejus ir dalytis geriausia patirtimi rengiant RV ir rizikos valdymo gaires.

Rezultatai

Praktiniai atvejų sprendimo seminarai

Surengti du praktiniai atvejų sprendimo seminarai, kuriuose RPI, remdamosi pasirinktais atvejų tyrimais, su techniniu ekspertu aptarė RV ir rizikos valdymo iššūkius.

Rizikos vertinimo gairės

Parengtos gairės dėl bendrų rizikos vertinimo iššūkių ir priemonių jiems įveikti turėtų padėti RPI parengti susižalojimo scenarijus ir įvertinti tikimybes.

Rizikos valdymo gairės

Parengtas antras rekomendacinis dokumentas – rizikos valdymo gairės, kuriose RPI pristatomos priemonės ir strategijos, kaip įveikti rizikos valdymo iššūkius ir apsispřesti dėl taisomųjų priemonių.

Išvados ir rekomendacijos

RVV HV sudarė galimybę dalyvaujančioms RPI aptarti iššūkius ir geriausia patirtį RV ir rizikos valdymo srityje. Diskusijos padėjo nustatyti sritis, kuriose RPI reikia daugiau pagalbos, kad į gaires būtų įtrauktos poreikiais grindžiamos priemonės ir strategijos bendriems iššūkiams įveikti. Remiantis veiklos susitikimų metu vykusiomis diskusijomis, buvo parengta įvairių rekomendacijų.

Vartotojams

- Prieš perkant gaminį pasitikrinti „Saugos vartus“.
- RPI svetainėse patikrinti informaciją apie nesaugius arba nekokybiškus gaminius.

Ekonominės veiklos vykdytojams (EVV)

- Vertinti su gaminiiais susijusią riziką naudojant RVG priemonę.
- Bendradarbiauti su RPI RVV klausimais.
- Atkreipti dėmesį į savo įsipareigojimus pagal galiojančius teisės aktus.
- Parengti taisomųjų veiksmų planą, kuris padėtų sušvelninti ir panaikinti riziką.

Nacionalinėms institucijoms

- Toliau keistis nuomonėmis ir geriausia patirtimi, susijusia su sudėtingais RV ir rizikos valdymo atvejais, kad būtų užtikrintas didesnis metodų nuoseklumas.
- Skleisti „CASP 2021“ rezultatus.
- Nustatyti problemas, susijusias su rizika dėl naujoviškų gaminių.

¹ [RAM – Guidance document on the principles of sound risk management](#)
[RAM – Guidance document on estimation of probabilities](#)
[RAM – Probability estimation](#)

1. Veiklos apžvalga

1.1 Įvadas ir tikslai

Pagal Direktyvą dėl bendros gaminių saugos (Direktyva 2001/95/EB, toliau – DBGS), gaminys turi būti saugus, kai yra naudojamas galimomis iš anksto pagrįstai numatyti sąlygomis, visą gaminio naudojimo laiką. Todėl vertinant, ar gaminys kelia pavojų, reikia remtis suderintais ir atkuriamais RV principais, išdėstytais Sprendime (ES) 2019/417 (toliau – RAPEX gairės).²

Šioje veikloje pagrindinis dėmesys buvo skiriamas nuoseklumui ir ne maisto produktų RV ir rizikos valdymo suderinimui ES / EEE RPI, keičiantis nuomonėmis ir geriausia patirtimi bei teikiant gaires, kaip įveikti bendrus iššūkius.

RVV HV buvo nustatyti šie tikslai:

- nustatyti riziką ir sritis, kurias RPI sunku įvertinti ir valdyti;
- per praktinius atvejų sprendimo seminarus kurti strategijas ir priemones šiems iššūkiams įveikti;
- aptarti sudėtingus atvejus ir dalytis geriausia patirtimi parengiant du dokumentus – RV gaires ir rizikos valdymo gaires, kuriose pateikiami patarimai, kaip nustatyti susižalojimų scenarijus, įvertinti rizikos tikimybes ir priimti sprendimus dėl tinkamų taisyklių veiksmų.

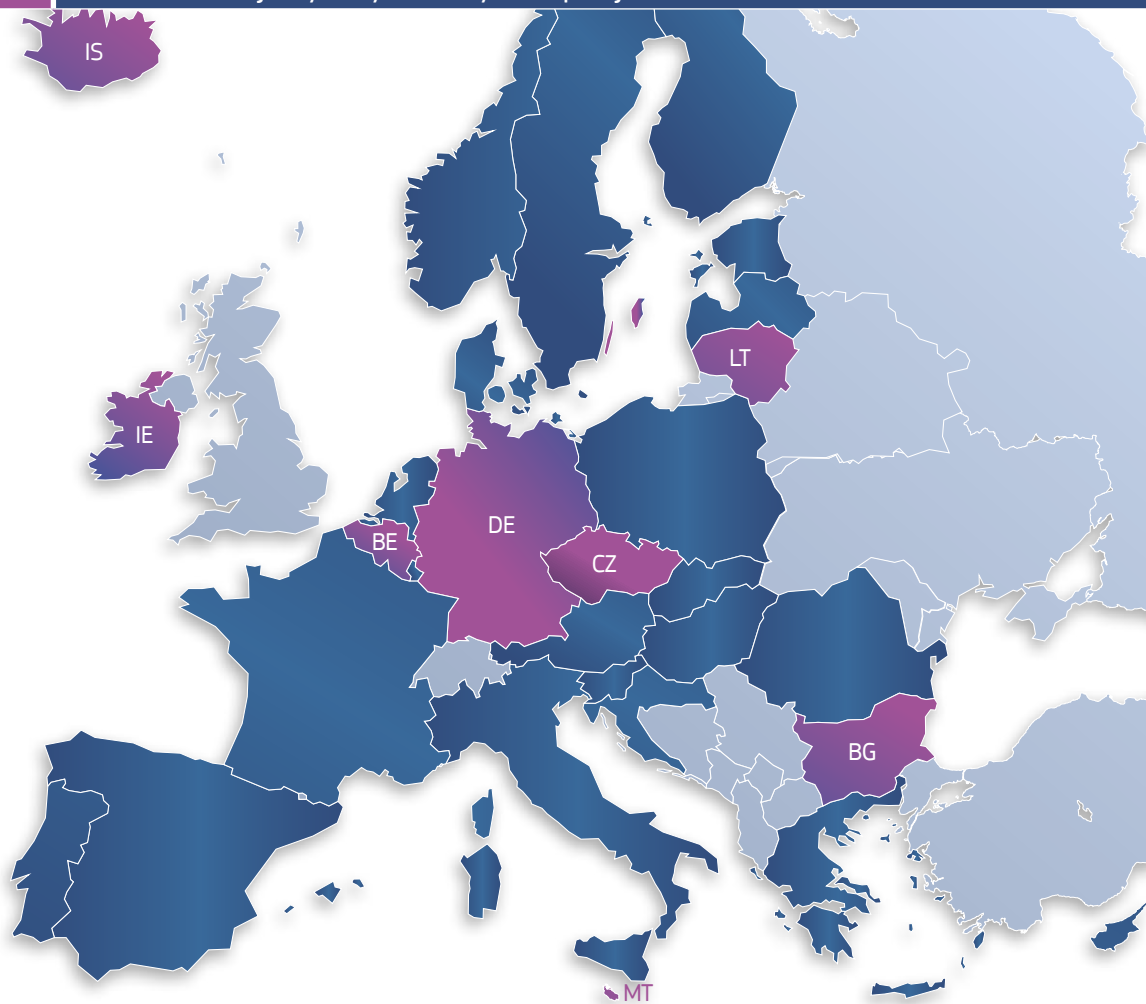

² DBGS taikoma gaminiams, kurie yra skirti vartotojams arba gali galimomis iš anksto pagrįstai numatyti sąlygomis būti jų vartojami, nors jiems ir neskirti (vartotojų gaminiai). Jos nuostatos taikomos tais atvejais, kai ES taisyklėse nėra numatyta jokių atitinkamų gaminių saugą reglamentuojančių konkrečių tam pačiam tikslui skirtų nuostatų.

1.2 Dalyvaujančių RPI apžvalga

Kaip parodyta toliau esančiame paveiksle, RVV HV dalyvavo dešimt RPI iš septynių ES valstybių narių (toliau– VN) ir vienos EEE šalies.

ŠALIS	RPI
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija
Belgija	Federalinė viešoji tarnyba „Ekonomika“ – Kokybės ir saugos generalinis direktoratas
Bulgarija	Valstybinė metrologinės ir techninės priežiūros agentūra
Čekija	Čekijos prekybos inspekcija
	Pramonės ir prekybos ministerija
Islandija	Būsto ir statybos tarnyba
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba
Malta	Maltos konkurencijos ir vartotojų reikalų tarnyba
Vokietija	Brėmeno žemės prekybos priežiūra
	Aukštutinės Bavarijos vyriausybė – Prekybos inspekcija

2. Pagrindinė veikla ir rezultatai

2.1 Veiklos apimtis

RPI, siekdamas užtikrinti, kad pavojingi gaminiai nesukeltų sužalojimų Europos vartotojams, imasi taisomųjų rizikos valdymo veiksmų, kurie yra grindžiami bandymų ir (arba) RV rezultatais. Labai svarbu atlikti patikimą RV, kad būtų galima imtis tinkamiausių ir veiksmingiausių taisomųjų priemonių ir taip sumažinti sužalojimo riziką bei apsaugoti vartotojus.

Rizikos vertinimo iššūkiai

RV nustatoma su gaminiu susijusio pavojaus, kuris gali sukelti tam tikrą sužalojimą, tikimybę. Nustatomas sužalojimo sunkumas (susijęs su konkrečiu pavojumi) ir tikimybė, kad dėl to pavojaus vartotojai susižeis (pavojaus poveikis). Susižalojimo scenarijų ir tikimybių nustatymas yra subjektyvus procesas ir daug (nežinomų) kintamųjų, todėl RPI nėra lengva atlikti RV. Kad būtų išvengta savavališkų sprendimų, RV turi būti grindžiami tvirtu loginiu pagrindu ir turi būti aiškiai paaiškintos visos proceso metu padarytos prielaidos. Nors RAPEX gairėse yra nustatyti pagrindiniai RV principai ir pateikiamos gairės, kaip tuos vertinimus atlikti, tam tikroms RV proceso rizikos sritims ir elementams reikia skirti daugiau dėmesio, siekiant padidinti RPI vertinimų nuoseklumą ir užtikrinti, kad gaminių keliami rizika būtų nuosekliai aiškinama ir valdoma visoje ES / EEE.

Nustatyta, kad RPI ypač sudėtinga nustatyti šias pavojaus grupes:

- **gaisras ir sprogdymas;**
- **radiacija;**
- **cheminiai pavojai³;**
- **naujoviškų gaminių keliami pavojai.**

Kiekviena grupė apima specifinę riziką, kurią reikia nustatyti. Tai yra pirmoji RV užduotis. Bandant nustatyti konkrečius pavojus ir pagrįsti susižalojimo scenarijų kūrimo metu padarytas prielaidas, ne kartą buvo susidurta su šiais iššūkiais:

- **duomenų ir bandymų ataskaitų trūkumu;**
- **patirties tam tikros rizikos ir gaminių grupių srityse trūkumu.**

Nesant atitinkamos patirties ir informacijos, RPI turi atlikti įvertinimus ir daryti prielaidas. Tai gali sumažinti jų pasitikėjimą savo vertinimais ir sukelti didelę abejonę dėl pateiktos rizikos lygio.

Rizikos valdymo iššūkiai

Rizikos valdymas vyksta pagal RV procesą. Jo tikslas – sumažinti arba pašalinti riziką. Nors RV rezultatai turi įtakos sprendimams, kurie priimami valdant riziką, rizikos valdyme svarbiausia apsispręsti, kokie veiksmai yra tinkamiausi siekiant sumažinti arba pašalinti pavojų vartotojams. Tam RPI turi atsižvelgti į daugybę kintamųjų.

Taisomieji veiksmai yra viena iš pagrindinių rizikos valdymo dalių. EVV gali savanoriškai įgyvendinti rizikos švelninimo ar sumažinimo priemones arba to gali reikalauti RPI. Tinkamiausi ir proporcingiausi taisomieji veiksmai priklauso nuo konkrečios gaminio keliamos rizikos, jo vietos tiekimo grandinėje, jį naudojančių vartotojų ir veiksmingiausio rizikos sumažinimo arba pašalinimo būdo. Būtina atsižvelgti į visus susijusius kintamuosius, todėl RPI gali būti sudėtinga nuspręsti dėl tinkamos rizikos valdymo strategijos. Nedidelį ir vidutinio dydžio pavojų keliantys gaminiai gali sukelti ypatingų problemų, nes tinkami taisomieji veiksmai priklauso nuo daugelio veiksnių ir dažnai reikalauja glaudaus bendradarbiavimo su gamintojais. RPI taip pat nelengva užtikrinti, kad EVV ir internetinės prekyvietės įgyvendintų priemones.

Veiklos metu sukurtos strategijos ir priemonės

Rizikos vertinimas ir rizikos valdymas gali būti sudėtingos užduotys, tačiau atitinkamos strategijos ir priemonės gali padėti RPI šio proceso metu. Vykdydamos veiklą, RPI aptarė sudėtingus atvejus ir, remdamosi šia diskusija, parengė gaires, kuriose pateikiamos priemonės ir strategijos bendriems iššūkiams įveikti.

³ Cheminės medžiagos buvo aptartos projekte „CASP 2020“, todėl jau yra parengtos cheminių pavojų įvertinimo ir valdymo gairės. „CASP 2021“ aptarti cheminiai pavojai yra susiję su konkrečių cheminių medžiagų, kurios anksčiau nebuvo aptartos, poveikiu.

2.2 Darbo metodas

Siekiant RPI pateikti daugiau rekomendacijų ir padidinti RV bei rizikos valdymo veiksmų nuoseklumą, RVV HV metu buvo rengiami trys pagrindiniai dokumentai:

- gairės, kuriose nurodomos rizikos sritys, keliančios daugiausiai iššūkių vertinant, ir priemonės šiems iššūkiams įveikti;
- rizikos sričių, keliančių daugiausia iššūkių, atvejų tyrimų rinkinys, įtrauktas į RV gaires (jis turi būti aptariamas specialiose sesijose HV metu);
- nustatytos rizikos valdymo gairės.

Atvejų tyrimų rinkinys ir gairių dokumentai buvo rengiami glaudžiai bendradarbiaujant su RPI, taip užtikrinant, kad diskusijos apie iššūkius ir galimus sprendimus būtų paremtos jų prioritetais ir poreikiais. Per veiklos įvadinį susitikimą (toliau – [S]) RPI aptarė ir atrinko daugiausia iššūkių keliančias rizikos sritis, į kurias reikia sutelkti dėmesį:

- gaisras ir sprogamas;
- radiacija;
- cheminiai pavojai;
- naujoviškų gaminių keliami pavojai.

Po [S] buvo surinkti atvejų tyrimai, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama keturioms pavojaus grupėms. RPI per „Wiki“ pateikė sudėtingus RV atvejus. Jie dar buvo papildyti atvejų tyrimais, kuriuos techninis ekspertas pasirinko iš „Saugos vartų“ pranešimų. Atvejų tyrimai buvo naudojami siekiant iširti pagrindinius iššūkius, su kuriais RPI susiduria RV srityje.

Per pirmąjį tarpinį susitikimą (toliau – TS) RPI kartu aptarė ir, padedant techniniam ekspertui, užbaigė kiekvieno gaminio RV. Šie aptarimai padėjo rangovui ir techniniam ekspertui nustatyti pagrindinius su kiekvienu pavojumi susijusius iššūkius, į kuriuos gairėse turėtų būti sutelktas visas dėmesys. Susitikimo metu RPI taip pat aptarė esamą geriausią patirtį ir kitus galimus sprendimus, kurie galėtų būti įtraukti į gaires. Remdamasis pasirinktomis rizikos sritimis ir atvejų tyrimų aptarimais, techninis ekspertas pradėjo rengti pirmąjį gairių dokumentą dėl RV (kuris buvo pristatytas per antrąjį TS). RPI buvo raginamas pateikti savo pastabas per susitikimą, o visus papildomus atsiliepimus – per „Wiki“.

Panašus procesas vyko rengiant rizikos valdymo gaires. Po kelių interviu ir apklausos dėl konkrečių rizikos valdymo iššūkių antrasis TS buvo skirtas tinkamų rizikos valdymo veiksmų aptarimui siekiant sumažinti ir pašalinti nustatytą riziką. Po aptarimo RPI buvo pristatyta siūloma gairių struktūra. Per antrąjį TS vykusios diskusijos su RPI padėjo techniniam ekspertui pritaikyti gaires pagal jų poreikius. Abiejų dokumentų projektai buvo pristatyti per baigiamąjį susitikimą, kurio metu RPI galėjo pasidalyti savo pastabomis ir atsiliepimais.

1

IS

- Bendri RPI sprendimai dėl galutinės veiklos apimtys
- Sunkių RV atvejų, su kuriais susidūrė RPI, aptarimas
- Daugiausiai iššūkių keliančių rizikos sričių, kurios bus aptartos per praktinius seminarus, pasirinkimas

2

Informacijos apie sudėtingus RV atvejus rinkimas

- Informacijos apie sudėtingus RPI atvejų tyrimus rinkimas per platformą „Wiki“

3

Pirmasis TS (praktinis atvejų sprendimo seminaras)

- Sudėtingų rizikos atvejų aptarimas ir bendri RV
- RPI patvirtina RV gairių struktūrą

7

Gairių projekto rengimas

- Techninis ekspertas, remdamasis aptarimu per antrąjį TS, parengia pirmąjį rizikos valdymo gairių projektą
- RPI per platformą „Wiki“ pateikia savo pastabas

6

Antrasis TS (praktinis atvejų sprendimo seminaras)

- Rizikos vertinimo vadovo pristatymas
- Rizikos valdymo iššūkių aptarimas
- RPI patvirtina rizikos valdymo gairių struktūrą

5

Informacijos apie rizikos valdymo iššūkių rinkimas

- Internetinė apklausa ir interviu su RPI, siekiant surinkti informaciją apie rizikos valdymo iššūkius

4

Gairių projekto rengimas

- Techninis ekspertas, remdamasis atvejų tyrimų aptarimu, parengia pirmąjį RV gairių projektą
- RPI per platformą „Wiki“ pateikia savo pastabas

8

Baigiamasis susitikimas

- Galutinių gairių pristatymas

9

Ataskaitų pateikimas

- Veiklos užbaigimas į gaires įtraukiant galutinius pakeitimus ir parengiant HV galutinę ataskaitą

2.2.1 Rizikos vertinimo atvejų tyrimų rinkinio ir gairių parengimas

Pirmasis gairių dokumentas buvo parengtas siekiant padėti RPI atlikti RV, visų pirma:

- nustatyti pavojus ir rizikos sritis, kurios RPI kelia daugiausiai iššūkių vertinant;
- pateikti rekomendacijas dėl šių rizikos sričių ir pavojų;
- nustatyti priemones ir strategijas iššūkiams įveikti.

Gairėse RV iššūkiai nagrinėjami per aštuonis atvejų tyrimus (kuriuos atrinko RPI ir techninis ekspertas), paremtus keturiais sudėtingais pavojais, nustatytais per veiklos JS.

PAVOJAUS GRUPĖS	ATVEJŲ TYRIMAI
Gaisras ir sprogdimas	1. Perkaitimas 2. Degiosios medžiagos
Radiacija	3. Ultravioletinė radiacija 4. Didelio intensyvumo elektromagnetiniai laukai
Cheminiai pavojai	5. Pavojingos kietosios medžiagos arba skysčiai 6. Pavojingos dujos
Naujoviškų gaminių keliami pavojai	7. Daiktų internetas 8. Dronai

Remiantis diskusijomis su RPI, gairėse pateikiamos priemonės ir strategijos, kuriomis siekiama sumažinti subjektyvumą ir įveikti bendrus iššūkius (pavyzdžiui, žinių ir bandymų ataskaitų trūkumą), su kuriais susiduriama atliekant RV. Gairėse ne tik pateikiama informacija, kaip rasti patikimų duomenų ir informacijos, bet ir patariama, kaip RPI gali parengti tvirtą susižalojimo scenarijų ir tikimybės įvertinimų pagrindimą.

Jose taip pat yra kontrolinių sąrašų pavyzdžių, kurie gali padėti aiškinant bandymų ataskaitas ir RPI atliekant gaminių, su kuriais jos turi mažiau patirties, RV.

Gairių rengimo procesas apibendrinamas toliau pateiktame paveiksle.

1

Struktūros projekto rengimas ir RPI atvejų rinkimas

- Techninis ekspertas, remdamasis per JS vykusiomis diskusijomis su RPI, parengė gairių struktūros projektą
- Surinkti sunkūs atvejai, su kuriais susidūrė RPI

2

Struktūros patvirtinimas

- RPI pateikė pastabas ir patvirtino siūlomą gairių struktūrą

3

Sunkių atvejų aptarimas

- Per susitikimus RPI ir techniniai ekspertai aptarė atrinktus atvejus
- Remdamasis šiais aptarimais techninis ekspertas pakoregavo gaires, kad daugiau dėmesio būtų skiriama toms sritims, kuriose RPI reikia pagalbos

4

Gairių projekto rengimas

- Remdamasis RPI pastabomis, techninis ekspertas parengė gairių projektą

5

Koregavimas pagal RPI pastabas

- RPI peržiūrėjo dokumentą ir pateikė savo pastabas (vėliau dokumentas buvo pakoreguotas pagal šias pastabas)

2.2.2 Rizikos valdymo gairių rengimas

Rizikos valdymo gairės buvo parengtos siekiant padėti RPI valdyti nustatytas rizikos sritis. Šio dokumento tikslas yra:

- pateikti rekomendacijas rizikos valdymo klausimais;
- aptarti rizikos valdymo iššūkius ir pasiūlyti priemones bei strategijas jiems įveikti.

Remiantis diskusijomis su RPI, antrajame gairių dokumente aptariami tinkami ir veiksmingi rizikos valdymo veiksmai,

skirti sumažinti ir panaikinti nustatytą riziką vartotojams.

Be orientacinių taisomųjų veiksmų sąrašų, dokumente taip pat pateikiamos rekomendacijos, kaip RPI galėtų įveikti bendrus rizikos valdymo iššūkius, pavyzdžiui, nuspręsti dėl tinkamų taisomųjų veiksmų mažos ir vidutinės rizikos atveju. Galiausiai dokumente pateikiama naudingų patarimų, kaip bendradarbiauti su EVV ir internetinėmis prekyvietėmis rizikos valdymo srityje.

Gairių rengimo procesas apibendrinamas toliau pateiktame paveiksle.

1

Struktūros projekto rengimas ir RPI atvejų rinkimas

- Techninis ekspertas parengė rizikos valdymo gairių struktūros projektą
- Informacija apie konkrečius rizikos valdymo iššūkius buvo surinkta per apklausą ir individualius interviu su RPI

2

Struktūros patvirtinimas

- RPI pateikė pastabas ir patvirtino siūlomą gairių struktūrą

3

Sunkių atvejų aptarimas

- Per susitikimus RPI ir techniniai ekspertai aptarė konkrečius rizikos valdymo iššūkius
- Remdamasis šiais aptarimais techninis ekspertas pakoregavo gaires, kad daugiau dėmesio būtų skiriama toms sritims, kuriose RPI reikia pagalbos

4

Gairių projekto rengimas

- Remdamasis RPI pastabomis, techninis ekspertas parengė gairių projektą

5

Koregavimas pagal RPI pastabas

- RPI peržiūrėjo dokumentą ir pateikė savo pastabas (vėliau dokumentas buvo pakoreguotas pagal šias pastabas)

3. Išvados ir rekomendacijos

3.1 Bendros išvados

RVV HV sudarė galimybę dalyvaujančioms RPI aptarti iššūkius ir geriausią patirtį rizikos vertinimo ir rizikos valdymo srityje. Diskusijos padėjo nustatyti sritis, kuriose RPI reikia daugiau patarimų. Remdamasis praktiniais atvejų sprendimo seminarais ir RPI atsiliepimais, techninis ekspertas parengė du gairių dokumentus. Pagrindinis dėmesys skiriamas rizikos vertinimui ir rizikos valdymui: pateikiami susižalojimo scenarijai ir rizikos tikimybės kiekvienam veiklos metu aptartam atvejo

tyrimui bei priemonės ir strategijos, kaip atlikti patikimus RV ir plėtoti tinkamus ir veiksmingus rizikos valdymo veiksmus. Rekomendacijų ir realių atvejų tyrimų derinys leido RPI praktiškai pritaikyti naujas koncepcijas ir priemones, kurios padės įvertinti ir valdyti panašią riziką ateityje.

3.2 Įgyta patirtis

- **Projekto komunikacija internetu ir RPI dalyvavimas.** Rangovas kaip projekto komunikacijos priemonę naudojo platformą „Wiki“, kuri leido visoms dalyvaujančioms RPI greitai rasti ir patvirtinti projekto dokumentus bei veiklos metu keistis nuomonėmis ir žiniomis. Platforma „Wiki“ yra tinkama priemonė bendradarbiavimui internetu ir RPI dalyvavimui. Todėl visos šalys turėtų ją dar aktyviau naudoti, kad tarp susitikimų RPI galėtų gauti visą informaciją ir įsitraukti į darbą.
- **Svarbiausių ankstesnių gairių ir priemonių sklaida ir naudojimas.** Siekiant įsitikinti, kad visi dalyviai turi panašų žinių lygį RV ir rizikos valdymo temomis ir yra susipažinę su pagrindiniais ankstesnių projektų dokumentais bei priemonėmis, svarbu dalytis šia medžiaga ir ja remtis prieš susitikimus ir jų metu. Nors veiklos turinys ir rezultatai neturėtų atkartoti ankstesnių metų turinio ir rezultato, esama medžiaga gali papildyti vykstančios veiklos metu rengiamas diskusijas, priemones ir strategijas.

- **Praktinių rizikos vertinimo ir rizikos valdymo priemonių ir strategijų teikimas.** Be diskusijų ir keitimosi nuomonėmis, RPI ypač svarbios rekomendacijos dėl konkrečių iššūkių. RPI labai pravertė praktinės priemonės ir strategijos, kaip įveikti su RV ir rizikos valdymu susijusius iššūkius, taip pat šių sprendimų taikymo demonstravimas tiek praktiniuose atvejų sprendimo seminaruose, tiek gairėse.

3.3 Rekomendacijos

Remiantis veiklos susitikimų metu vykusiomis diskusijomis, buvo parengta įvairių rekomendacijų.

Vartotojams

Prieš perkant gaminį patikrinti „Saugos vartus“. Jei vartotojai nėra tikri, ar gaminys gali kelti pavojų, jie turėtų apsilankyti „Saugos vartuose“ ir patikrinti, ar kuri nors ES / EEE RPI nėra pateikusi pranešimo dėl atitinkamo gaminio.

RPI svetainėse patikrinti informaciją apie nesaugius arba nekokybiškus gaminius. Kai kurios RPI sukūrė specialias gaminių saugai skirtas svetaines, kuriose vartotojai informuojami apie nesaugius ir nekokybiškus gaminius⁴. Vartotojai turėtų reguliariai lankytis šiose svetainėse ir vadovautis pateiktais nurodymais bei gairėmis, kaip gražinti arba pašalinti nesaugius ar nekokybiškus gaminius.

Ekonominės veiklos vykdytojams

Atkreipti dėmesį į savo įsipareigojimus pagal galiojančius teisės aktus. Ekonominės veiklos vykdytojai turi užtikrinti, kad rinkai teikiami gaminiai būtų suprojektuoti ir pagaminti pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus.

Vertinti su gaminiiais susijusią riziką naudojant RVG priemonę. Siekiant užtikrinti, kad vartotojams būtų parduodami tik saugūs gaminiai, EVV turėtų įvertinti savo parduodamų ir (arba) gaminamų gaminių riziką naudodamiesi RVG priemone.

Bendradarbiauti su RPI RV ir rizikos valdymo klausimais. EVV yra teisiškai įpareigoti pranešti RPI, kai sužino apie gaminio saugos problemą. EVV ir institucijos turėtų palaikyti atvirą dialogą ir aktyviai bendradarbiauti RV ir rizikos valdymo procese.

Turėti taisomųjų veiksmų planą, skirtą tiekimo grandinėje arba rinkoje esančių gaminių keliamai rizikai sumažinti ir pašalinti. Įsitinkite, kad jau turite šiam procesui reikalingus dokumentus ir struktūras, kad būtų galima palyginti greitai priimti sprendimus ir laiku imtis veiksmų. Taisomųjų veiksmų stebėseną, siekiant nustatyti jų veiksmingumą valdant ir mažinant riziką, yra esminė plano dalis ir gali būti naudinga būsimiems veiksams.

Nacionalinėms institucijoms

Toliau keistis nuomonėmis ir geriausia patirtimi, susijusia su sudėtingais rizikos vertinimo ir rizikos valdymo atvejais, kad ir toliau būtų didinamas metodų nuoseklumas. Veiklos metu RPI aptarė įvairius su RV ir rizikos valdymu susijusius atvejus. Šis apsikeitimas nuomonėmis padėjo institucijoms rasti bendrų problemų sprendimų ir galiausiai padidinti RV ir rizikos valdymo nuoseklumą visoje ES / EEE.

Skleisti „CASP 2021“ rezultatus. RPI raginamos toliau platinti projekto „CASP 2021“ rezultatus ir informaciją.

Nustatyti problemas, susijusias su rizika dėl naujoviškų gaminių⁵. Prireikus klausimai turėtų būti keliami RAPEX / vartotojų saugos tinklams ir EK, kad būtų skatinamas keitimasis žiniomis ir būtų parengtos tolesnės gairės.

⁴ Žr., pavyzdžiui, <https://produkter.dk/> arba <https://www.farligeprodukter.no/>.

⁵ Naujoviški gaminiai yra naujai sukurti arba patobulinti gaminiai, kurie yra pirmą kartą pateikiami rinkai ir dažnai grindžiami naujomis technologijomis, kurios gali kelti naują riziką.

1. Kas yra CASP?

Koordinuotos gaminių saugos veiklos (toliau – CASP) sudaro sąlygas visoms ES ir (arba) EEE šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) bendradarbiauti ir didinti bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

Horizontalioji veikla (toliau – **HV**) sudaro sąlygas RPI keistis idėjomis ir geriausia praktika. Vadovaujant techniniam ekspertui, kuriami bendri rinkos priežiūros metodai, procedūros ir praktinės priemonės.

Vykdamt **su konkrečiais gaminiais susijusią veiklą** tikrinami įvairūs gaminiai, kurie gali kelti pavojų vartotojams. Gaminius atranka ir jų pavyzdžius paima dalyvaujančios RPI. Jie tikrinami pagal bendrai sutartą bandymų planą.

Mišri veikla palengvina horizontalias diskusijas ir apima bandymų kampanijas. Rezultatai naudojami bendriems metodams ir metodikoms kurti.

Projektą „CASP 2021“ sudaro trys HV, penkios su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos ir viena mišri veikla. Jas per Teisingumo ir vartotojų reikalų GD organizuotas konsultacijas iš anksto atrinko dalyvaujančios RPI.

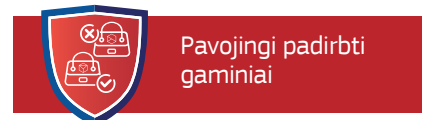
Horizontalioji veikla (HV)

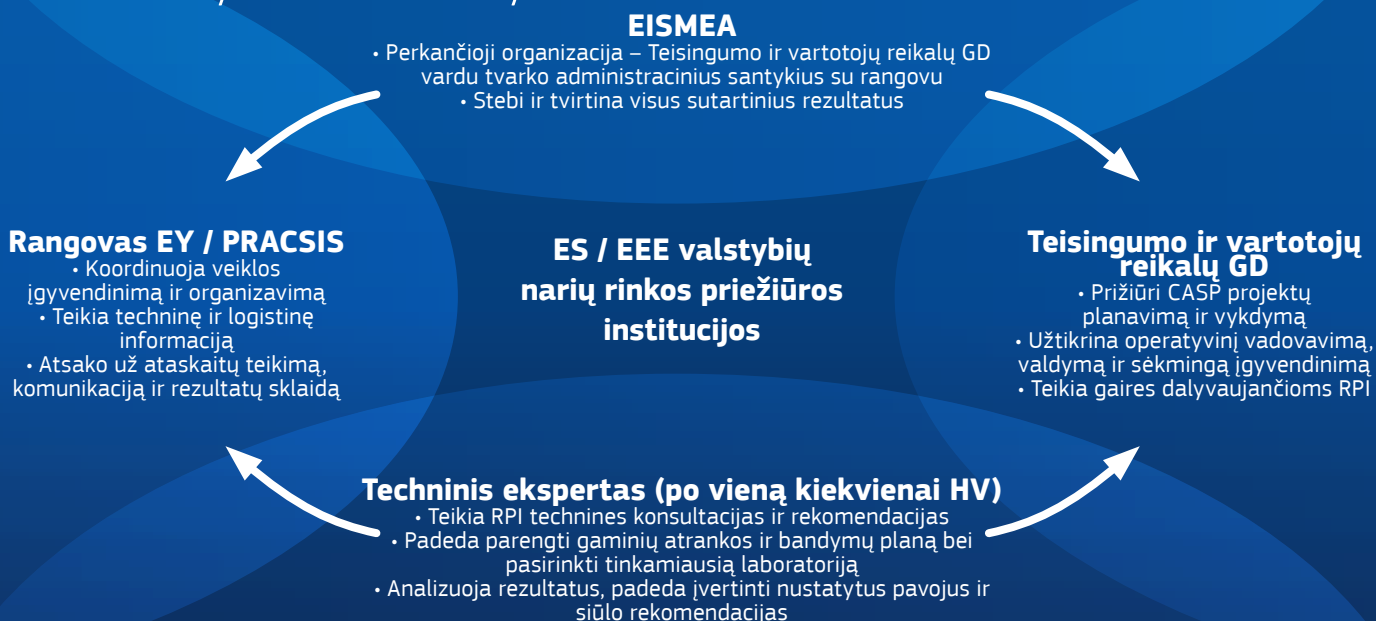
Su konkrečiais gaminiais susijusi veikla

Mišri veikla

Vaidmenys ir atsakomybė

3. HV metodo apžvalga

0

Procesas iki CASP

- Teisingumo ir vartotojų reikalų GD atliko prioritetų nustatymo procedūrą, siekdamas atrinkti rinkos priežiūros institucijų (toliau – RPI) bendro intereso temas.
- „CASP 2021“ horizontaliosios veiklos buvo atrinktos per konsultacijas, kurias organizavo Teisingumo ir vartotojų reikalų GD. Jos atspindi dabartinį susidomėjimą internetine rinkos priežiūra, rizikos vertinimo metodikomis ir krizių valdymu.

1

Duomenų rinkimas ir analizė

- Rangovas surinko reikalingą pagrindinę informaciją naudodamas tokias priemones kaip apklausa, interviu ir dokumentų tyrimas.
- Rezultatai buvo analizuojami siekiant nustatyti poreikius, spragas ir iššūkius.
- Projekto tikslai ir darbo planas buvo toliau tobulinami ir bendrinami vidinėje platformoje „Wiki“ kartu su pradinio tyrimo išvadomis.

4

Išvados, rekomendacijos ir ataskaitos

- Baigiamuosiuose susitikimuose RPI patvirtino atitinkamų dokumentų galutines versijas, aptarė kiekvienos horizontaliosios veiklos patirtį ir galimas išvalgas.
- Visoms institucijoms pateikiami darbiniai dokumentai / gairės ir kitos dalijimosi žiniomis priemonės, padedančios įgytas žinias pritaikyti praktikoje.

3

TS

- Per du tarpinius susitikimus buvo pristatyta kiekvienos veiklos pažanga, o RPI, padedamos atitinkamos srities eksperto, parengė įvairių gairių.
- Atsižvelgiant į temos sudėtingumą, buvo surengtas trečias tarpinis susitikimas dėl internetinės rinkos priežiūros veiklos.

2

Įvadiniai susitikimai

- Dalyvaujančios rinkos priežiūros institucijos aptarė kiekvienos horizontaliosios veiklos tikslus ir rezultatus.
- Remiantis dokumentų tyrimo ir duomenų rinkimo rezultatais, šis metodas buvo toliau tobulinamas.
- Po susitikimo darbiniais dokumentais buvo dalijamasi platformoje „Wiki“, kurioje RPI galėjo keistis savo nuomonėmis.

5

Išorinė komunikacija

Išorinės komunikacijos veikla buvo pradėta baigiamajame renginyje, kuriuo pradėta ir 2–3 savaičių trukmės Europos informacinė kampanija.

Priemonės

Galutinės ataskaitos rengiamos kiekvienai horizontaliajai veiklai ir bendrai projektui „CASP 2021“. Jos pateikiamos visomis ES oficialiosiomis kalbomis, taip pat norvegų ir islandų kalbomis bei platinamos visoms rinkos priežiūros institucijoms.

Buvo sukurti **garso ir vaizdo klipai**, kuriuose apibendrinami projekto „CASP 2021“ rezultatai.

Kanalai

Komunikacijos medžiaga skleidžiama pasitelkiant:

- *svetainę „Saugos vartai“;*
- *EK CASP tinklalapį;*
- *Teisingumo ir vartotojų reikalų GD socialinius tinklus;*
- *RPI nacionalinius ryšių kanalus;*
- *atitinkamą spaudą ir kitas suinteresuotąsias šalis.*

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europos Komisija neatsako už bet kokius su pakartotiniu naudojimu susijusius padarinius.

© Europos Sąjunga, 2022

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).
Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turetojų leidimą.

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lt

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022

PDF ISBN 978-92-76-52075-7 doi: 10.2838/217658 DS-06-22-192-LT-N